

Con chim đầu đàn

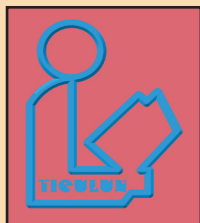

TRUYỆN HỌC-SINH DỜI MỜI

Tác giả: LÊ VĂN-TRƯỜNG THAI-PRÍ

CON CHIM ĐẦU ĐÀN

LÊ VĂN TRƯỞNG

Thằng Huân vừa đi học về ném cặp vào bàn thì bị con Tú níu lấy :

- Những cái ảnh sáng ngày đầu ? cho em.

Giời nóng như đốt thế này lại mới đi về, vã mồ hôi mà bị người ta bám lấy nhằng-nhặng, thằng Huân thấy khó chịu. Lại càng khó chịu vì những cái ảnh ấy nó đang thích, không cho ai được. Nó hất em ra :

- Ảnh cái gì ! không có !

Con Tú cứ giữ chặt lấy áo nó :

- Không, cho em cơ. Cho em một cái cơ.

Thằng Huân gắt :

- Cái cái gì ? Đã bảo không có mà !

Rồi khi con Tú thò tay vào túi nó định lấy, nó liền đánh mạnh vào tay em :

- Đồ khốn-nạn, đã bảo không có mà, ám người ta mãi!

Con Tú òa khóc, gọi mẹ :

- Mẹ ơi, anh ấy không cho con đây này !

5 | Con Chim Đầu Đàn

Tiếng bà Phán mệt-nhọc từ trong màn vọng ra

- Anh cho em một cái cho nó nín đi để mợ ngủ. Mợ mệt lắm.

Thằng Huân rất sợ mợ, nhưng tập ảnh mười hai chiếc đủ bộ, cho làm sao cho được. Cho một cái thì bộ ảnh ấy còn giá-trị gì nữa. Anh em trong lớp đều phải phục và ghen-ghét nó vì tập ảnh các đào kép xi-nê ấy. À, không thể, nó liền nói dối :

- Không, con có đâu.

Con Tú vừa khóc vừa chạy lại bên màn :

- Anh ấy có đấy, đẹp đẹp là, mợ bảo cho con một cái.

Bà Phán thở phào :

- Huân, cho em một cái đi, để nó khóc rức đầu lắm. Con không thương mẹ à ?

Thương mợ ? Thì tại làm sao Huân lại không thương, nhưng tập ảnh Huân đã phải trải bao khó-nhọc và hi-sinh bao nhiêu xu quà sáng mới có, Huân cho thể nào được. Muốn khỏi rắc-rối lôi-thôi, nó mở cửa chạy ù ra ngoài đường, tưởng thể là xong chuyện. Nhưng nào đã xong chuyện đâu. Thằng Bích đang chơi tha-thẩn với con Vinh ở bên cột đèn, chạy ngay lại :

- A à ! Anh Huân, cho em hôn bi ve đây.

Rồi nó cũng cố nắm áo, cố móc túi lấy cho kỳ được. A à, cái gì, chứ cái này thì không, thiệt tình không thể. Có hai hôn bi ngũ sắc mà nó đặt tên là hôn «vợ» hôn «chồng», cho một thì còn làm sao chung ra với chúng bạn là hôn vợ hôn chồng được nữa. Nó hất ngay tay em ra :

- Tao đánh thua rồi.

Thằng Bích đời nào tin nó, bởi vì nó đã dối em lần này... tính không xiết là lần mấy trăm. Thấy anh không cho, nó cầu cứu con Vinh :

- Vinh ơi, mày đòi anh Huân cho tao hôn bi ve, chóng tao cho mày con quay vải của tao.

Miệng nói là tay nó búng con quay vải xoay tí ở dưới đất. Con Vinh vồ ngay lấy con quay rồi ton ton chạy lại phía thằng Huân :

- Anh Huân, đưa bi đây.

Đối với con Vinh có một oai-quyền ghê-gớm ở trong nhà, ghê-gớm ở chỗ nó nhỏ nhất, được cậu mợ chiều nhất, thằng Huân không dám sẵng như đối với hai đứa lớn. Nó phải vội-vàng vồ vồ hai túi :

7 | Con Chim Đầu Đàn

- Đâu đâu, có đâu ?

Con Vinh không nghe thấy tiếng bi kêu đã toan quay đi thì thằng Bích chạy lại gần :

- Có có đây. Mà không lấy được hòn bi cho tao, tao đòi con quay bây giờ.

Sợ mất con quay, con Vinh lúc ấy mới dờ cái oai-quyền ghê gớm của nó ra, nó ngồi bệt ngay xuống đất :

- Có đây, có đây, đưa đây.

Một khi nó đã ngồi bệt xuống như thế thì nó biết là nó đắc thắng. Nó đắc thắng bởi vì các anh chị nó biết rằng : nếu cậu mợ mà thấy nó lăn như thế thì sẽ đánh đũa nào không cho nó đồ chơi, phải biết.

Thằng Huân đang bức sốt, lại bị ám mãi, lại biết như thế, lại biết cả rằng cậu đi làm sắp về rồi, nhớ cậu trông thấy thì bi cũng mất mà tập ảnh cũng mất. Diên tiết, nó cũng một cái nên thân vào đầu thằng Bích :

- Chỉ đầu tiêu tại thằng khốn-nạn này 1

Ấy thế rồi nó ù té gỡ thân bằng cách chạy ra đầu đường, mặc cho thằng Bích la hét.

Cậu quạch vào con đường rẽ, trông thấy nó, to tiếng ngay :

- Huân ! Mợ ốm sao mày không ở nhà chơi với mợ và trông em, lại tẩu ra ngoài này ?

Nó liếc về phía nhà, thấy thằng Bích và con Vinh đang đánh nhau, vội-vàng nói để gỡ tội :

- Chúng nó xin bi và xin ảnh con, con không có cho, chúng nó đuổi đánh con, nên con phải chạy.

Giá mọi lần thì cậu đã hỏi cặn-kẽ đấy, nhưng lần này có lẽ vì sốt ruột bởi bệnh tình của mợ, nên cũng chẳng để ý hỏi kỹ-càng. Cậu nắm tay nó giắt về rồi khi trông thấy hai em nó đánh nhau, cậu chỉ quát :

- Chết đòn bây giờ đấy. Mợ đang ốm trong kia kìa.

Con Vinh mếu xệch mồm :

- Anh Huân anh ấy không cho con !

Thằng Huân đã lo cậu căn-vặn và khám túi nhưng quái sao lần này cậu không để ý đến vấn đề... trẻ con. Cậu hình như đang lo nghĩ về một vấn-đề gì ghê-gớm. Cậu chỉ nói xuôi cho xong chuyện :

- Nó không có thì lấy đâu cho chúng mày được. Vào

9 | Con Chim Đầu Đàn

trong nhà, không bêu nắng, tao đánh chết cả bây giờ.

Cậu nói xong đi vội vào trong nhà và tay vẫn không buông tay nó.

Vào tới nhà là cậu hót hơ hót hải, hỏi ngay :

- Thế nào ? mợ thấy thế nào ? Có đỡ không ? Những tiếng yếu ớt từ trong màn vọng ra :

- Vẫn cứ hâm hấp sốt. Và không ngủ được.

Cậu vén màn đặt tay lên trán mợ, rồi trầm ngâm một khắc :

- Độ này tôi thấy người ta bảo có nhiều người sốt rét thương-hàn lắm, có lẽ phải đi nhà thương mới được, mợ ạ.

Thằng Huân bỗng rùng mình. Hai chữ nhà thương phốt qua má nó như một lưỡi dao cạo...

Thì nhà thương, nó đã hiểu là thế nào rồi. Nó hiểu theo sự si-sảo của chúng bạn nó : Bác T. bị ngã phải đem vào nhà thương cưa chân - Cô X. uống thuốc phiện dầm thanh tự tử phải đưa vào nhà thương - Bác K. bị xe cán gãy chân phải khiêng vào nhà thương. Nó hiểu nhà thương chỉ có thế, nó hiểu theo cái mặt bi ai của sự-vật. Nó nhìn mặt mợ, vụt thấy mợ như biến sắc ; da bỗng

trở nên xanh rờn, rồi thì thịt má, thịt tay bỗng như rút đi đâu cả. Ô, nó tưởng mợ cũng sốt soàng thôi, soàng như mọi lần mợ vẫn thường nằm. Mà hỏi mợ thì mợ cứ bảo rức đầu số mũi qua loa. Ai ngờ lần này !

Nó nhìn nét mặt phờ phạc của mợ, nó nhìn nét mặt đăm-chiêu của cậu rồi thì lòng nó bỗng nao lên. Nó dơ tay nắm lấy tay mợ, oà khóc :

- Mợ ốm lắm à ?

Mợ nó đặt tay lên đầu nó, sẽ vuốt vuốt những sợi tóc :

- Không, mợ không sao đâu, mợ cảm soàng thôi. Con nín đi !

Rồi nhìn cậu :

- Có lẽ chả phải đi nhà thương, cậu ạ. Tôi thấy trong người mệt mệt, nhưng cũng chẳng thấy làm sao.

Cậu ngồi xuống cạnh mẹ, kéo bàn tay mợ đặt vào lòng mình :

- Nhưng sốt cứ tăng mà không giảm. Tôi sợ có triệu chứng của bệnh thương hàn. Âu bằng cứ đi nhà thương thì nó chắc dạ hơn.

Mợ nhìn cậu, nhìn Huân rồi lại nhìn ra ngoài màn :

- Nhưng tôi đi nằm nhà thương thì ai trông các con ?

Cậu chắc lười :

- Ô, thì mợ nằm đây mợ cũng vẫn không trông được chúng nó.

- Nhưng có tôi ở nhà vẫn hơn.

Huân nghĩ đến nhà thương, nghĩ đến những cái gì gọi nên bởi hai chữ ấy, lại vội-vàng vò lấy tay mẹ :

- Mợ đừng đi nhà thương, mợ ạ.

* * *

Mợ của Huân đi nhà thương đã bốn ngày hôm nay rồi. Mặc dầu có cô Huân xuống trông coi, nhưng nhà cũng vẫn buồn làm sao ấy. Mặc dầu cô của Huân cười luôn, nói luôn và có phần săn sóc đến anh em Huân hơn mợ, lại không bao giờ đánh mắng Huân như mợ, lại chiều Huân, lại hay cho Huân ăn quà, ấy thế mà Huân cũng thấy nó làm sao ấy.

Chẳng những Huân thấy nó làm sao, mà các em Huân cũng thấy nó làm sao nốt.

Một chứng-cớ hiển-nhiên là chúng nó không đòi bi, đòi ảnh của Huân nữa. Và đũa nào đứng đâu cứ đứng đấy, ngồi đâu cứ ngồi đấy, chả buồn xua ruồi. Chà ! Huân thấy nhà cửa nó mới buồn tẻ làm sao. Càng buồn vì mặt cậu lúc nào cũng lăm lăm lì lì. Đi làm về, ăn vội ăn vàng rồi lại ra nhà thương để rồi chiều về mặt lại lăm lăm lì lì hơn. Tuy cậu chẳng nói gì về mợ với Huân cả, và Huân cũng không dám hỏi, nhưng Huân cũng linh-cảm thấy rằng có một cái gì ghê-gớm xảy ra ở mẹ, ở nhà thương. Cái gì ấy phải là quan-hệ lắm mới buộc được cậu xưa nay mỗi lần đi đâu đều trải đầu kỹ càng mà bây giờ thì chẳng trải gì cả, chụp cái mũ là đi ngay, đi như một người hấp tấp.

Vì thế cho nên Huân muốn biết lắm. Vì thế cho nên Huân mong cho chong chóng đến ngày chủ-nhật. Cô Huân đã hẹn rằng đến chủ nhật thì giắt tất cả anh em Huân đến nhà thương thăm mẹ.

Cái ngày ấy đã đến. Từ sáng mờ mờ Huân đã thức dậy, mà cậu Huân cũng đã thức dậy, cô Huân cũng đã thức dậy.

Người ta mặc quần áo đẹp cho Huân, cho các em Huân. Nhìn thấy quần áo đẹp, Huân thấy đỡ lo vì Huân biết nếu có sự gì thì người ta đã không mặc quần áo đẹp cho Huân. Nghĩ đến sự được mặc quần áo đẹp đi

13 | Con Chim Đầu Đàn

ở ngoài phố, Huân cũng thấy vui vui. Nhưng Huân chỉ vui cho tới lúc lên xe, vui cho tới khi nghe thấy cậu nói với cô :

- Nhiệt-độ không thấy giảm, nếu cứ nóng thế này thì đến cháy ruột cháy gan rồi còn gì.

Các em Huân chẳng thấy biết gì cả, thấy được mặc quần áo đẹp đi chơi thì cứ hí ha hí hờn, cười đùa và nô nhau âm-ỹ khiến cậu bực mình phải quát :

- Thôi im đi, tao rồi ruột lắm rồi.

Không hiểu sao nhìn thấy nhà thương, Huân bỗng thấy chồn-chợn. Trong cái khu ấy, trên những mái ngói ấy, ở những ngọn cây cối um-tùm ấy, như bốc ra một cái gì đen đen, rồi từ cái đen đen ấy như lại vụt hiện ra những hình thù ma quái, chúng có nanh, chúng có vuốt, chúng có những con mắt dữ tợn cứ nhìn Huân chùng chùng. Sợ hãi, Huân nép đầu vào cánh tay cô. Và, rồi khi bước chân vào nhà thương, Huân bỗng thấy người run lên. Giá không có cô Huân kéo Huân đi thì có lẽ Huân không bước nổi nữa.

Tuy thế nhưng cái lòng Huân muốn nhìn thấy mặt mẹ nó mới sốt-sắng làm sao. Khi thấy cậu trở một cái cửa :

- Buồng mẹ đây rồi !

Thì Huân vội chạy vụt vào như một con mèo đuổi chuột. Huân sà ngay vào một cánh tay, Huân chồm lên hôn một khuôn mặt. Rồi khuôn mặt ấy nói với Huân những câu nó làm nao lòng Huân biết bao. Càng nao vì cái giọng ấy nó sẽ quá và nghĩa của những câu ấy nó ám quá :

- Các con lại thăm mợ đây à ? Ở nhà nó có cho ăn uống tử-tế và tắm rửa sạch-sẽ không ?

Cái gì Huân cũng «có» vì Huân biết rằng nếu nói không thì mợ buồn. Lúc ở nhà ra đi, Huân vẫn đinh-ninh rằng đến đây Huân sẽ mách mợ sự thẳng xe không chịu kéo Huân ngay để một xuýt nữa Huân nhớ học, và Huân muốn kể tội con u em trong khi tắm đã phát con Tú mấy cái để con Tú khóc thét lên. Nhưng không, Huân không nói. Huân không nói, bởi vì Huân cảm thấy tuy nằm đây nhưng một cái gì của mợ vẫn lờn-vờn bay về nhà và mợ sẽ buồn lắm, nếu các con không được săn-sóc chu-đáo.

Mấy hôm nay vì không có mợ ở nhà nên chúng nó không dám hạch gì Huân cả, chẳng những thế chúng còn nhìn Huân bằng những con mắt sợ-hãi. Thốt nhiên, Huân thấy như mình có tội khi mợ hỏi :

- Thế con ở nhà có đánh các em không ?

Huân không đánh, Huân giả nhời trắng ngay :

- Không, không, con không đánh chúng nó.

Tuy giả nhời thế, tuy mặt mợ đang buồn sịu, bỗng tươi lên bởi câu nói ấy, nhưng Huân cũng vẫn thấy lòng mình nặng nặng làm sao, nặng ở chỗ vắng mẹ Huân đã làm cho chúng nó phải sợ Huân, Huân bỗng thấy hình như cần phải xin lỗi mợ, cần phải cải kiện cho mình bằng một câu nó chẳng ăn nhập vào đâu, nhưng nó rất ăn nhập vào cái tư tưởng thầm kín của Huân :

- Chúng nó không hỏi xin ảnh và bi của con, nhưng giá chúng nó có hỏi, con cũng cho chúng nó mợ ạ.

Sau câu nói ấy, mợ dơ bàn tay khẳng-khiu lên vai Huân :

- Ồ, có thể mới là con mợ chứ. Vắng mợ, con phải thương các em, nghe không ?

Quả tình lúc ấy Huân không thấy thương các em mà thấy thương mợ nao lên, mà có lẽ trong mười một năm nay, Huân chưa bao giờ thấy thương mợ bằng lúc này. Huân đặt một cái hôn lên bàn tay mợ :

- Không, con vẫn thương chúng nó đấy chứ.

Chúng nó sau khi mợ hôn rồi thì liền chạy tung-tăng đùa nghịch khắp gian buồng. Huân thấy mình không có sức, Huân chỉ ngồi nhìn cậu và mợ thì thầm với nhau.

Những mẫu chuyện lọt vào tai Huân :

- Không sao, mợ đừng lo. Có cô ở nhà.

- Nhưng chúng nó nghịch lắm, tôi chỉ sợ...

- Mợ đừng nghĩ lôi-thôi, mợ cứ tỉnh dưỡng cho chóng khỏi, ấy là mợ thương chúng nó đấy.

Xen vào những mẫu chuyện là những tiếng thở dài nó xé ruột xé gan Huân. Huân nhìn cái màn trắng tinh, cái đệm trắng tinh, cái bàn ngủ trắng tinh, cái sàn gạch bóng loáng, cái nét mặt rầu rầu của cậu, cái nét mặt ngơ-ngác của cô, cái nét mặt hom-hem của mợ, và thứ nhất Huân nhìn cái nhìn của mợ nhìn Huân, và các em Huân. Rồi thì Huân bỗng thấy đầu choáng-váng, lòng Huân hồi hộp chẳng biết choáng-váng hồi-hộp vì gì, nhưng thực là choáng-váng và hồi hộp.

Cậu Huân bảo cô Huân đưa Huân và chúng nó về trước. Lúc Huân lại bên giường từ giã mợ, mợ nói với Huân nhiều lắm, nhưng Huân chẳng nghe thấy gì cả. Huân chỉ nghe độc thấy cái câu mợ dặn với Huân :

17 | Con Chim Đầu Đàn

- Con phải thương các em, nghe không.

Đi đường, Huân ngẫm-nghĩ mãi về câu ấy. Huân vẫn không hiểu tại sao câu ấy lại nện vào trong đầu Huân như một lời trách móc. Mà Huân xét thấy mình thì chẳng có gì là đáng trách móc cả.

Trong mấy hôm nay chẳng những Huân không đánh chúng nó như trước, Huân lại còn bằng lòng chơi với chúng nó là khác. Thì này nhé : Huân bằng lòng chơi thả đĩa ba ba với con Tú, Huân bằng lòng chơi bi với thằng Bích, Huân bằng lòng làm «ngựa bình kho» cho con Vinh. Ô, Huân thương chúng nó nhiều lắm rồi đấy chứ. Trước kia có mợ ở nhà, đời nào Huân chịu thế. Còn như cái sự chúng nó sợ hãi Huân biết làm thế nào được.

Tuy Huân đã tìm tắt cả lý-nhẽ để bệnh-vực mình, nhưng Huân cũng vẫn thấy trong lòng nặng-nặng làm sao.

Vì thấy nặng, Huân lại thấy cần phải phân vua với cô:

- Cháu thương chúng nó lắm đấy, cô nhỉ ? Đấy cô xem, cháu có đánh chúng nó bao giờ đâu. Chúng nó cũng thích chơi với cháu lắm đấy chứ ?

Cô hình như đang nghĩ-ngợi điều gì lung lăm, chỉ giả lời bằng những tiếng «ừ» nhạt phèo, nó chẳng làm vui gì ở trong lòng Huân cả. Lúc ấy Huân thấy không bằng lòng cô một tý nào.

Tại làm sao cô lại không nghe Huân nói, và tại làm sao cô lại không nói một vài câu để nó làm cho nhẹ lòng Huân đi. Huân quay nhìn các em thì vẫn thấy chúng nó cười đùa khúc-khích, cười đùa như chẳng thấy biết có việc gì xảy ra ở trong lòng Huân, ở trong nhà thương.

Thật ra thì lúc ấy Huân thấy chúng nó không đáng thương một tí nào. Huân lại thấy chúng nó đáng đánh là khác.

Tại làm sao mợ ốm như thế mà chúng nó còn đùa được ?

Tại làm sao cậu buồn như thế mà chúng nó còn nhảy nhót được ?

Tại làm sao Huân bức dọc thế này mà chúng nó vẫn hí-hỏn như không ?

Lúc ấy Huân thấy quên phăng lời mợ dặn phải thương chúng nó. Chẳng những Huân không thương mà Huân còn thấy ghét. Vì ghét cho nên Huân mới kể tội chúng nó với cô :

19 | Con Chim Đầu Đàn

- Này cô, mợ ốm thế, cậu buồn thế mà chúng nó vẫn đùa nghịch được, kỳ quá cô ạ.

Cô như vùng bị lôi về từ một giấc mộng đầu đầu :

- À, chúng nó bé biết gì. Cháu là nhớn cháu phải bảo chúng nó và thương chúng nó.

Quái chữa, cô cũng nói thế, mợ cũng nói thế, người lớn nói in như nhau. Huân vụt cảm thấy có nhiều điều người lớn biết mà trẻ con không biết. Ấy thế rồi Huân tự nhủ mình phải làm theo những điều người lớn dặn.

Huân cố thương, Huân cố, cố thương chúng nó, nhưng quái, Huân thấy chúng nó không tài nào thương được, như thương mợ lúc nãy. Con Vinh thì động một tí nhè mồm lặn ra đất, quần áo lấm như chồn như vùi. Con Tú thì động Huân bảo là gân cổ lên cãi và chẳng bao giờ theo Huân. Còn thằng Bích thì đồ đạc của Huân nó cứ lục tung ra và có cái gì đẹp là ăn cắp mất. Chà ! Huân thương chúng nó sao được. Huân cho rằng chúng nó như thế mà Huân không đánh tức là đã thương chúng nó nhiều rồi, và rồi thì Huân tự nhận đã nghe nhời lắm lắm rồi.

Hôm ấy, Huân đang ngồi vẽ địa-đồ thì cậu về. Cậu về là ôm chầm lấy Huân khóc tu tu. Huân cũng buông bút

khóc với cậu, rồi thì Huân nghĩ ngay đến nhà thương, rồi thì Huân nghĩ ngay đến mẹ :

- Mẹ có làm sao không, hử cậu ?

Cậu vội vàng chùi nước mắt, chùi luôn cả nước mắt cho Huân :

- Mẹ không làm sao cả, con ạ.

Cậu nói xong sà xuống ôm con Vinh bế nó vào trong nhà.

Tuy cậu nói thế nhưng Huân không thể nào tin cậu cho được. Mẹ không việc gì, sao cậu lại khóc, sao cậu lại ôm Huân như chưa từng bao giờ cậu ôm như thế ?

Huân vội vàng chạy đi hỏi cô, thì cô cũng giả lời một giọng như cậu :

- Không, mẹ con có làm sao đâu.

Huân cũng không tài nào tin cô được.

Mẹ không làm sao, sao mắt cô lại đỏ ngầu như thế ? Huân càng không thể tin và, buổi chiều, ông và bà về, các chú về, các thím về, ai cũng ôm lấy Huân khóc rưng rức, và ai cũng nhìn Huân bằng một cái nhìn như chưa từng bao giờ nhìn như thế. Và lạ chưa, trên miệng mọi

người đều có một câu :

- Con là lớn, con phải thương chúng nó.

Ấy thế là tối hôm ấy, Huân đang ngủ say thì người ta dựng Huân dậy, đưa Huân vào nhà thương, rồi thì khi gần tới buồng vợ, Huân bỗng nghe thấy những tiếng khóc như ri. Nghe những tiếng khóc ấy, lòng Huân bỗng thấy lạnh giá. Rồi thì không hiểu sao, Huân vụt nghĩ đến chúng nó bây giờ đang ngủ say tít ở nhà.

Mợ Huân chết đã ba ngày rồi. Với bao nhiêu là hoa, người ta đem chôn mợ Huân ở cái cánh đồng đầu hiu hia rồi.

Nhà, trong mấy hôm nay, rầm-rập những người. Nhưng tối hôm nay thì họ cũng đã về hết cả rồi. Mà cô thì vì ốm cũng phải về không thể ở mà trông chúng nó nữa rồi.

Tối hôm nay, chỉ còn cậu Huân, với chúng nó, với thằng xe, với con u em. Thằng xe thì đi ghính nước, con u em thì thu dọn ở dưới bếp, cậu thì ngồi ủ-rũ trên sập nhìn lên bàn thờ hương đèn nghi-ngút. Chúng nó ngồi quanh cậu, nhìn cậu. Còn Huân ? Thì Huân ngồi nhìn chúng nó, nhìn cậu trong khi cậu như nhìn một cái gì không còn nữa lần ở trong đôi cánh màn sô. Trời ơi !

lúc ấy Huân mới thấy thương cậu làm sao ! Mỗi lần cậu thở dài thì hình như Huân thấy cái thở dài ấy lọt vào lòng Huân. Mà chúng nó thấy cậu thở dài thì lại như sợ-hãi làm sao. Chẳng đứa nào dám nhúc nhích. Chúng nó tuy còn bé nhưng cũng cảm thấy như Huân rằng cậu đang buồn một cái buồn ghê-khiếp nên không dám làm rộn cậu.

Tuy thế nhưng là trẻ con, chúng nó không thể ngồi lâu như cậu được. Con Vinh từ lòng cậu lỏ xuống đất trước. Cậu như bị cuốn hút bởi cái buồn cũng không biết rằng nó xuống nữa.

Con Vinh xuống khỏi sập ngơ ngác nhìn chung quanh, chẳng biết đi đâu và làm gì. Một tiếng «meo» làm cho nó quay về phía trái, nó rón-rén đi lại phía con mèo đang nằm trên ghế. Con mèo thấy nó lại kêu lên một tiếng rồi nhảy tót xuống đất. Con Vinh nhìn con mèo một cách thất-vọng rồi dơ hai tay về phía Huân như để cầu cứu.

Chà ! Cái dơ tay trong im lặng này mới ý-nghĩa làm sao ! nó đánh thẳng ngay vào lòng Huân. Huân vụt thấy như con Vinh đang nhờ cậy ở mình một điều gì mà điều ấy Huân làm được, Huân làm được cho nó cũng như mẹ Huân, nếu còn sống, đã làm ngay cho nó.

Huân vội vàng ra đứng chặn ở phía cửa rồi khi con mèo đi qua, Huân choài mình túm lấy nó.

Những tư-tưởng thầm-kín của Huân hình như con Vinh hiểu. Thấy Huân ôm được con mèo rồi, nó vội-vàng chạy lại. Huân đặt con mèo tam thể vào cánh tay nó, rồi Huân nói một cách ngọt-ngào như xưa nay Huân chưa từng nói :

- Em ôm chặt lấy nó để anh đi lấy giây buộc cho em chơi, nghe không.

Con Vinh gật gật đầu :

- Nhanh lên nhé, anh Huân nhé.

Thì Huân nhanh lắm. Chỉ một loáng Huân đã lấy một sợi giây da và trong chớp mắt Huân đã thông lọng cổ con mèo buộc vào thành ghế ! Thằng Bích ở trên giường nhìn thấy con mèo bị trói cũng rón-rén sà xuống, nhưng nó vừa sờ đến con mèo thì con Vinh đã đánh ngay vào tay nó :

- Không cho anh chơi, anh Huân bắt cho em chứ !

Thằng Bích xưa nay có chịu cho ai đánh bao giờ, thứ nhất cái người đánh nó lại là con Vinh. Nó hoa tay, nhưng nó chưa kịp tát thì thằng Huân đã đỡ ngay lấy

tay nó :

- Ô hay, sao mày lớn mày lại đánh em ? Mày không thương nó thì thôi chứ.

Câu ấy tuy thằng Huân nói với thằng Bích nhưng hình như là nó nói với nó, bởi nói xong câu ấy thì nó thấy lòng nó nao nao. Và nó nghĩ ngay đến những lời của mẹ dặn trên giường bệnh.

Thằng Bích bị nó nắm tay liền trợn mắt toan cà-khịa ngay với nó, nó vội-vàng dơ má :

- Mày có tát tao thì tát nhưng đừng có tát em.

Thằng Bích không tát, chỉ ướm tay vào má nó thôi.

- Tại sao mày không tát ?

Thằng Bích cười :

- Tát anh để anh đánh cho ấy à ?

Thằng Huân lắc đầu :

- Không, từ giờ không bao giờ tao đánh mày cả.

Thằng Bích trố mắt :

- Thật không ?

25 | Con Chim Đầu Đàn

Huân cầm tay em đặt lên má :

- Thì mày tát tao đi xem tao có đánh mày không ? Tát đi mà xem, tao không nói dối đâu.

- Thế... thế Bích nghịch cái cặp của Huân, Huân cũng không đánh Bích chứ ?

Huân nói bằng một giọng quả-quyết khiến thằng Bích tin ngay :

- Mày nghịch gì tao cũng không đánh.

Con Tú ngồi cạnh cậu thấy chúng nó sì-sào cũng lớn xuống. Cậu lúc ấy như ngây như dại vì đau-đớn chẳng thấy biết gì cả, ngồi ngay trên sập như tượng hình của thất vọng.

Con Tú lại gần thì thằng Bích, khoe ngay :

- Anh Huân anh ấy bảo từ giờ anh ấy không đánh tao nữa đấy.

- Thật không ?

Thằng Bích dơ tay ướm vào má Huân :

- Đây này. Chẳng thật thì dối à ?

Con Tú thấy thế liền hỏi Huân :

- Anh Huân không đánh nó nhưng anh Huân có đánh Tú không ?

Huân kéo nó ngồi xuống cạnh rồi xoay tay một vòng trên đầu chúng nó :

- Tao không bao giờ đánh tất cả chúng mày.

Cải xoay tay ấy làm cho con mèo sợ-hãi giật giây chạy mất. Con Vinh vừa toan oà khóc bắt đền thì Huân vội-vàng lấy tay bịt miệng nó rồi nói vào tai :

- Ấy đừng khóc, anh đền cho hòn bi ve xanh đỏ, rồi anh lại bắt nó anh buộc cho.

Con Vinh đã nghiêng mình toan lặn, nghe thấy nói đến bi ve ngũ sắc ngồi nhòm ngay dậy :

- Thế đâu, đưa ngay đây.

- Anh để trong cặp kia, rồi anh lấy cho, đừng có khóc mà cậu giận đấy, cậu đang buồn, nghe không !

Câu ấy làm cho sáu con mắt đều quay về phía bàn thờ.

Con Tú khẽ nói :

27 | Con Chim Đầu Đàn

- Cậu buồn vì cậu nhớ vợ phải không ?

Thằng Huân xua xua tay :

- Phải rồi, phải rồi, nhưng đừng nói to, để yên tao đi lấy bi cho nó.

Miệng nói là chân nó chạy. Vì nó hấp tấp nên vào tới buồng trong, vấp phải cái ghế, ngã chúi. Đau điếng nhưng nó không kêu. Nó lồm ngồm bò dậy phủi quần, rồi tập-tễnh cặp cái cặp ra. Nó vừa đưa hai hòn bi ngũ sắc cho con Vinh thì thằng Bích vỗ ngay lấy một :

- Tao một !

Con Vinh đời nào chịu, chồm ngay lên :

- Không, anh ấy cho tao.

Nói xong nó vắt hòn bi ve ra sàn rồi tóm ngay tóc thằng Bích :

- Giả tao đây.

Tiếng nó nói to làm động đến tai cậu, nhưng cậu không quay lại. Cậu chỉ nói bằng một giọng vô cùng ngọt-ngào nó chứa một cái gì vô cùng ảo-não khiến cho lòng Huân sắt lại :

- Cái gì đấy, các con ?

Huân vội-vàng van-lơn thẳng Bích :

- Thôi em giả nó rồi anh cho em cả tập ảnh.

Nói xong, nó lại tập tễnh chạy vào nhà trong; nhưng tập ảnh vì trước kia sợ chúng nó lấy mất, nó đã đem dấu trên nóc tủ, nay vì đau chân nó không thể trèo được. Nó đương lúng túng chưa biết tính cách nào thì vừa may thẳng xe đã đi ghính nước về.

Nó chạy vội ra sân kéo thẳng xe vào :

- Anh lấy tập ảnh trên tủ hộ tôi với.

Thẳng xe lấy cái gói cầm xuống rồi dỡ ra xem :

- Chà ! đẹp quá nhỉ ! A à ! Tập ảnh các anh chị ấy đòi cậu là tập này đây phải không ?

- Phải rồi.

- Thế cậu lấy xuống, anh chị ấy trông thấy lại đòi mất bây giờ.

- Không, bây giờ tôi đem cho chúng nó.

Thẳng xe ngạc nhiên :

29 | Con Chim Đầu Đàn

- Ô, trước kia mợ đánh cậu, cậu cũng không cho kia mà !

Thằng Huân nhún vai :

- Ô, trước kia khác, bây giờ khác.

Con Vinh nhìn thấy tập ảnh, ném luôn hai hòn bi :

- Không, em không lấy bi, em lấy ảnh cơ. Em không thèm chơi bi nữa. Em giả bi đây này.

Con Tú, thằng Bích xưa nay chỉ khao khát tập ảnh, nhao nhao lên :

- Mà y bé, mà y biết chơi gì, mà y biết đào xi-nê là cái gì, mà y biết ai vào với ai, phải để cho chúng tao. Mà y bé mà y chơi bi là phải lắm rồi.

Ai mà cãi được với cái thích của tuổi lên bốn. Con Vinh giờ ngay cái oai-quyền ghê gớm của mình ra.

Nó khóc, rồi nó lẩn. Cậu ngồi trên sập lại nói bằng cái giọng vô cùng ngọt-ngào nó chứa một vô cùng ảo-não :

- Cái gì đấy các con ?

Cái giọng ấy lại làm cho Huân nao lên, nó chấp tay vái thằng Bích, con Tú lia lịa :

- Thôi, tao lạy chúng mày, nó bé, nhường nó không nó khóc thì cậu buồn đấy.

Con Tú, thằng Bích ham chơi, chưa hiểu ý-nghĩa của cái cử chỉ van-lơn ấy :

- Thế nó lấy cả à ? Thế nó không cho chúng em cái nào à ?

- Thì nó bé, chúng mày hãy nhường cho nó một tý đã cho nó bằng lòng chứ nó thì chơi gì đấy. Để rồi sau tao lấy cho - Đi, đưa cho nó đi.

Con Tú thằng Bích giận, ném tập ảnh lên mình con Vinh :

- Đây ! Đồ khốn nạn, chỉ được cái khóc.

Thằng Huân nhặt tập ảnh đặt vào tay con Vinh :

- Đây, anh chị nó giả cả rồi đây, dậy đi. Dậy rồi tí tao bắt con mèo cho mà chơi. À để tao giảng từng người cho mà nghe. Đây này, Charlot hề, ú ù cái râu, này chân chữ bát, pha trò thánh lắm ai cũng phải cười. Đây này, nàng Bạch-Tuyết và bảy thằng Lùn, chà, thú lắm cơ, cả trường chỉ mình tao có cái ảnh này thôi. Này «Lấy» kính trắng cười tình lắm. Để hôm nào rồi tao đưa chúng mày đi xem. Cười vỡ bụng. Thôi thôi, đừng đùa nào giữ

31 | Con Chim Đầu Đàn

một mình cả, để chơi chung. Rồi tao kiếm thêm nữa, rồi tao cho đi xem. Đứa nào giữ một mình tao không đưa đi xem đâu.

Con Vinh hát mấy cái ảnh ra :

- Ủ, thế thôi, chơi chung. Nhưng anh Huân phải cho em đi xem với đấy nhé. Anh Huân cứ đi một mình.

- Không, tao bảo đứa nào ngoan tao cho đi xem, đứa nào không ngoan thì ở nhà.

Con Vinh trở tay vào ngực :

- Em ngoan rồi.

Thằng Bích cũng trở tay vào ngực :

- Em cũng ngoan rồi. Đấy, anh Huân xem, em nhường ảnh cho nó đấy.

- Được rồi, được rồi, tao biết rồi, tao nhớ cả rồi.

Rồi ngược đầu lên nhìn con Tú :

- Thế Tú, mày có ngoan không ?

Con Tú không giả lời câu hỏi của nó :

- Anh Huân bằng lòng cho đi, nhưng cậu không cho

đi thì làm thế nào ?

- Ô, tao xin với cậu chứ ! Tao... à à, chúng mày biết nghe tao thì cậu bằng lòng cho tao giắt chúng mày đi chứ ?

Con Tú lý-sự :

- Thế sao trước kia cậu không bằng lòng, cậu chỉ cho một mình anh Huân đi ?

Thằng Huân nói bằng một giọng tin-tưởng :

- À, trước kia khác, bây giờ khác. Trước kia tao không... gì chúng mày, chúng mày không nghe tao, chứ bây giờ tao bảo được rồi, chúng mày nghe tao rồi, thì cậu bằng lòng chứ.

Tiếng xì-xào bàn tán của chúng nó làm cho cậu đề ý quay xuống. Nhìn thấy bốn cái đầu chụm vào nhau, cậu đã khổ lại càng khổ, đã buồn lại càng buồn, nhưng đến khi nghe rõ hết câu chuyện của chúng, lòng đau bỗng vợi đi đôi phần, cậu giả lời ngay cho con nhớn cậu :

- Ủ, nếu anh nó bảo mà các con nghe thì cậu cho nó giắt các con đi.

33 | Con Chim Đầu Đàn

Lũ trẻ nghe cậu nói thế vui-sướng chạy ở cả về phía cậu :

- Thế thứ năm cậu cho đi nhé ?
- Thế cậu cho đi với anh Huân nhé ?
- Thế cậu bằng lòng rồi ư, hờ cậu ?

Cậu bé con Vinh lên lòng rồi hỏi Huân :

- Con một mình liệu có giắt được cả chúng nó đi không ?

Huân liếc nhìn lên bàn thờ, rồi nhìn cậu, rồi nói bằng một giọng mạnh-bạo :

- Được, cậu ạ. Bây giờ chúng nó con bảo nghe rồi. Trước kia thì con chịu thôi.

Cậu kéo Huân lại gần, đặt một cái hôn lên má Huân :

- Con cậu bây giờ ngoan lắm, cậu bằng lòng con cậu lắm. Phải, con là con chim đầu đàn, phải thế chứ.

Cậu đã hiểu sự thay đổi trong tính tình con do nguyên-cớ gì rồi, nên cậu thở dài :

- Giá trước kia con biết thương các em như thế này có phải...

Vừa nói đến đây thì cậu biết mình lỡ lời, liền nói chữa :

- Ủ, mỗi tuổi một lớn, phải thế chứ. Nhưng cậu hỏi, con có biết tại làm sao bây giờ các em con nó nghe lời con không ?

Huân ngập-ngừng :

- Tại bây giờ... con... gì..... con cho chúng nó ảnh và bi.

Cậu nhìn con bằng một cái nhìn dài :

- Phải... Tại bây giờ con mới thật thương chúng nó, chứ trước kia con chỉ nghĩ đến con thôi. Đây con xem, con là nhón, nếu con biết thương chúng nó thì chúng nó vui lòng nghe lời con ngay.

Cuộc Chạy Thi Quanh Hồ Tây

Thái-Phi

Mày có biết tin gì không ?

- Tin gì ?... Cầu sông cái đồ à ?

- Dĩ hơn thế kia... Thằng Lực ôm nặng !

- Thằng Lực ôm ! Thế thì nguy to ! Cuộc chạy thi hồng hét.

- Hồng hét ! Đúng thế.

Đó là câu chuyện của hai cậu học-sinh trường trung-học Bảo-hộ ở ngoài cửa trường, trước giờ vào học.

Trông vẻ thắc-mắc lo ngại hiện ra mặt, người ta thấy hai cậu tuy lớn bé khác nhau mà như cũng ràng-buộc với nhau bởi tâm lòng danh dự về thể thao.

Thật vậy, đã mấy tháng nay, những học-sinh lớn ở các lớp trên vẫn sửa-soạn đề dự vào cuộc chạy thi quanh Hồ Tây tổ-chức cho các học sinh Pháp, Việt, Hoa trong thành phố, có đến hai nghìn người dự.

Hai cậu tuy là học sinh ở ngoài nhưng ai cũng biết anh Lực ký-túc học-sinh ban Triết-học, mấy tuần lễ nay

ra công tập-duợt riết để mong đoạt giải cho nhà trường.

Các anh em đều đặt hi vọng vào anh, người có thể bảo toàn danh dự của nhà trường, vì anh có cái tài «rút» rất thần-tình lúc gần về tới đích.

Anh đứng đầu một đoàn «cua rơ» ba mươi người do nhà trường cất ra để tranh giải «Học-sinh» ngày hội 11 Mai sắp tới và phải địch với Pierre và Sìn là hai «cua-rơ» Pháp và Hoa rất lợi hại; còn các «cua-rơ» khác thì anh «bỏ dọ».

Cậu lớn lại nói tiếp, vẻ tức-bực :

- Thiếu Lực, trường ta không đủ số ba chục «cua-rơ», bắt buộc đến phải bỏ cuộc !

Cậu bé hỏi theo, thất vọng :

- Thế không tìm ai thay được Lực sao ?

- Một người dẫn đầu khỏe mà chạy tồi làm chậm cả đoàn, chứ Lực thì làm cho cả đoàn phải theo va mà tiến.

- Nhưng hình như trong lớp Lực có một anh nào cao lớn đã đề bẹp Lực hơn một tháng nay thì phải.

- À phải ! Thằng Tiến ! Nếu Tiến có thể thay Lực thì Pierre và Sìn khó mà nuốt cái giải kia được.

- Thế sao không cho Tiến thay Lực ? Anh ta ốm ư ?

- Tiến mà ốm ! Thằng lực-sĩ «khổng lồ» ấy mà ốm được ! Không, vì có khác kia. Hai thằng có chuyện xích mích nhau nên vị tất Tiến đã chịu thay Lực.

Lực mà cả trường đang bàn tán đến, lúc này đang nằm trong nhà thuốc. Anh sốt rất nặng và lúc mê sảng cứ nói lảm nhảm mãi một câu : «Hồngбет ! Thế là hồngбет !».

Thầy điều-duỡng hết sức chăm-nom săn-sóc mà bệnh-tình anh đã chẳng bớt chút nào, lại có phần tăng lên. Tai-hại hơn nữa là mỗi lần anh trông thấy Tiến đi qua là y như anh tỏ vẻ căm tức rồi bệnh anh lại phát ra dữ dội.

Ngay từ ngày khai trường, Tiến đã làm cho Lực khó chịu về cái vẻ lãnh-đạm của anh. Rồi trong kỳ thi lục cá nguyệt, Tiến vượt hẳn Lực, làm cho Lực phải học riết mới theo được gần kịp. Cũng có lẽ vì sự cố học đó và sự tập dượt kia mà Lực phải mang bệnh.

Thế rồi, một việc xảy ra làm cho cả trường ghét Tiến, nhất là Lực.

Một buổi chiều chủ-nhật, các ký trú học sinh do thầy giám thị dẫn vào chơi trong vườn Bách thảo.

Đang chơi trên bãi cỏ, hai cậu học sinh ít tuổi thấy một cái xuống cắm ở gần bờ hồ, liền nhân lúc thầy giám-thị vắng mặt, nhảy xuống, toan cầm sào đẩy đi. Chẳng ngờ xuống đã cũ, hai cậu bước xuống mạnh quá đáy xuống bục ra. May anh em vội nhảy xuống cứu không thì hai cậu chẳng khỏi bị một mẻ uống nước no.

Việc đã chót xảy ra, cả bọn bàn nhau nhất định không tố cáo người có lỗi và cùng chịu trách nhiệm về sự làm hỏng hoại một chiếc xuống của thành phố, nếu không thì thế nào hai cậu đại-dột kia cũng phải ra trước hội-đồng kỷ luật và có khi phải đuổi nữa.

Mặc dầu ông Hiệu-trưởng ra uy sấm-sét, tất cả đều vui lòng chịu ở lại trong trường ngày chủ nhật và chia nhau chịu tiền bồi thường cho thành phố. Tất cả, trừ có một mình Tiến là nhất định xin ra ngày chủ nhật, nói rằng mình vô tội. Tất cả anh em đều lấy làm ngạc nhiên và cảm-tức về sự phản bội đó, nhất là Lực. Anh nói vào mặt Tiến :

- Đồ phản bạn !

Tiến không nói gì. Từ đấy, anh bị các bạn xa lánh.

Nhưng ai nấy đều quên cái hình-phạt ấy khi thấy Giáo-sư thể-thao của nhà trường cắt Tiến cầm đầu một

bọn «cua-rơ» để dự vào cuộc chạy thi quanh Hồ Tây.

Ai nấy đều vui lòng về sự kén chọn ấy vì chắc Tiến không đến nỗi làm mất danh-dự của nhà trường.

Duy có Lực là hình như ghen-tức với Tiến, vì anh cũng là một «cua-rơ» giỏi mà lại không được cái vinh-dự ấy. Một buổi tối, Tiến xuống thang gác, chẳng biết vội vàng thế nào mà đâm ngay vào Lực, làm anh suýt ngã.

Tiến vừa chực xin lỗi thì bị Lực thoi cho một quả vào ngực. Chừng anh muốn gây sự với người bạn lãnh-đạm, kiêu ngạo và phản trắc ấy.

Nhưng Tiến cứ việc hấp tấp bước xuống, chịu đâm, không kháng cự.

Lực càng tức, ghen-ngào :

- Đồ hèn nhát ! Người như thế mà chịu giữ danh-dự cho nhà trường !

Ngày hôm sau, cả trường ngạc-nhiên được tin Tiến từ chối việc dẫn đầu đoàn «cua-rơ» của trường Trung học Bảo-hộ. Anh lấy cớ nhà bắt giữ gìn sức khỏe để dự bị kỳ thi sắp tới.

Lục thì hồi hộp nghĩ rằng có lẽ vì mình mà Tiến từ chối như vậy. Anh hơi hối hận về cái tiếng «hèn nhát» mà anh đã tặng cho Tiến.

Bởi vậy, khi giáo-sư thể thao cử anh thay Tiến, anh liền hết sức tập-dượt, vì thế mà sinh ốm.

Nằm trong nhà thuốc đã một tuần nay, lúc nào anh cũng nghĩ : «Làm thế nào cho Tiến thay mình được bây giờ ?»

Nhưng một người bạn vừa lên vào bảo nhỏ với anh rằng cuộc điều-đình với Tiến không có kết-quả.

Tiến muốn trả thù cả trường về sự khinh-bĩ anh. Tiến muốn trả thù Lục về cái tiếng «hèn nhát» mà Lục đã dùng để mắng anh.

Mười một giờ đêm.

Tất cả mọi người đều ngủ yên ký-túc xá, duy có vài anh ở lớp trên là còn đang thấp nển «cuộc» trộm, vì kỳ thi sắp tới.

Một cái bóng trắng ở cửa nhà thuốc ra, rón-rén đi về phía nhà ngủ, đến gõ cửa một cái buồng con.

Chính là Lục.

Vừa vào trong buồng, anh ngồi vụt xuống giường, người run cầm cập. Giọng hốt hể, anh nói với kẻ thù :

- Tôi đến xin lỗi anh.

- Anh có lỗi gì đâu ?

- Có, có... hôm nọ, tôi đã dùng một tiếng quá nặng nề mắng anh. Giờ tôi biết rằng tôi đã quá tàn nhẫn với anh. Nên có lẽ vì muốn báo thù tôi mà anh không chịu chạy thi nữa. Thành ra vì tôi mà danh dự của nhà trường sẽ bị tiêu-tán.

- Chỉ có thế mà ốm yếu như vậy, đang đêm anh lên đến đây ?

- Tôi nghĩ rằng anh chỉ nên giận một mình tôi thôi, Người tôi đây, anh muốn đâm đánh thế nào cho bỏ tức xin anh cứ việc, rồi anh lại nhận dự vào cuộc chạy thi cho tôi nhờ. Anh tính chỉ còn ba hôm nữa...

Vừa nói tới đó, Lực thấy choáng-váng và ngã vật xuống giường.

Tiến, hai tay khoanh trước ngực, mắt đưa vào khoảng không, hình như nghĩ lung lăm. Rồi anh quay nhìn Lực buồn rầu :

- Thế này thì trước anh khinh tôi mười phần, giờ anh lại khinh tôi hơn. Vạm vỡ như tôi mà xông vào đâm đánh một người ốm yếu như anh, nhất là người ấy lại nói trước rằng sẽ không chống-cự, thì thật không còn gì mỉa-mai bằng.

- Ngoài cách ấy, tôi còn biết làm thế nào để chuộc lỗi với anh và để anh tha tội cho tôi mà lại dự cuộc được.

- Tốt hơn hết là anh trở lại nhà thuốc ngay.

- Không ! Tôi cứ nằm lỳ ở đây, nếu anh...

- Thôi im để tôi nói cho mà nghe. Các anh còn trẻ con quá. Các anh chỉ là những nhà thể thao mù quáng. Các anh quên gia-đình vì tình bè bạn trong trường, nhưng tôi thì tôi nghĩ khác.

Anh có biết tại sao tôi nhất định đòi ra ngày chủ nhật không ? Tôi mồ côi cha, mẹ tôi chỉ có một tôi. Đã hai tuần nay, mẹ tôi vì ngã gác, gãy mất một cánh tay và mình mẩy bị tê-liệt, vẫn nằm điều trị trong nhà thương, chỉ mong đến chủ nhật để trông thấy tôi cho khuây khỏa. Nay chỉ vì muốn cứu được hai thằng đại dột mà tôi phải ở lại trong trường thì mẹ tôi sẽ đau khổ biết chừng nào! Vả lại, kỳ thi sắp tới rồi, tôi phải cố học cho được đỗ để đi làm nuôi mẹ già tàn tật. Nay chỉ vì cái

danh dự hảo huyền, tôi cố tập để dự cuộc, lỡ ra ốm như anh, thì làm thế nào ? Anh nên biết rằng tôi tập thể thao là để cho tôi, để cho khỏe người, để có thể một ngày kia công nổi mẹ già què quặt, chứ không phải để chuốc lấy cái hư danh như các anh. Anh đã hiểu tại sao tôi không dự cuộc chưa ?

- Tôi hiểu rồi, và tôi thay mặt anh em, xin lỗi anh lần nữa. Nhưng sao anh lại có thể để cho anh em khinh anh là hèn nhát và chịu tôi đả kích anh mà không nói gì ?

- Tôi biết rằng vì các anh không hiểu tâm sự của tôi nên mới có các cử chỉ nhỏ nhen ấy, nên tôi không thèm chấp. Còn hôm nọ, anh đả kích tôi mà tôi không đả trả là vì tôi còn vội xuống nghe máy nói báo tin về bệnh tình của mẹ tôi gặp cơn khủng hoảng.

- Thế là anh quyết định không dự cuộc chạy thi thay tôi ?

- Nhất định. Vả lại, hôm ấy chính là ngày ở nhà thương, người ta cura tay mẹ tôi.

- Thế nghĩa là tôi ốm, anh không thể dự, cuộc chạy thi hỏng bét ! Danh dự của đoàn lực-sĩ trường Trung-học Bảo hộ đi đời !

Nói đến đây, Lực lạnh toát cả người, ngắt đi.

Không ai trông thấy Tiến ẵm Lực về nhà thuốc, vừa đi vừa thở.

Sáng hôm sau, Tiến đến thăm bạn, hỏi thầy điều dưỡng !

- Bệnh-tình Lực thế nào, ông ?

Thầy điều dưỡng nói khẽ :

- Có lẽ nguy mất ! Mê sảng suốt đêm ! Lảm-nhảm luôn mồm, nào : «Chạy thi...» nào «danh-dự» ! Mà lại không ngủ mới chết người chứ !

Vừa lúc ấy, Lực chợt tỉnh, giương mắt nhìn Tiến. Thất vọng, Tiến vội đến bên :

- Làm sao anh lại thắc-mắc mãi về cuộc chạy thi ? Tôi đã hứa sẽ thay anh dự cuộc rồi mà. Lát nữa, tôi sẽ ra tập dượt với đoàn «cua-ro» của nhà trường. Anh cố ngủ đi cho chóng khỏi, và chờ tin thắng trận.

- Thế nào ? Tôi mê thấy anh từ chối kia mà ! Thế anh dự cuộc thật à ?

- Thật ! Tôi hứa với anh rằng tôi sẽ dự cuộc. Anh đã yên lòng chưa ?

11 Mai. Trời tạnh ráo, quang quẻ. Trên đường vòng quanh Hồ Tây, hàng vạn khán giả chen nhau đứng để hoan hô hơn hai ngàn «cua-rơ» của các trường công, tư trong thành-phố.

Trong nhà thuốc trường Trung-học Bảo hộ, Lực đang nằm chăm chú nghe những tiếng vỗ tay từ xa đưa lại, thì thấy một người bạn hót-hải chạy vào, vừa vỗ tay vừa kêu :

Lypro thắng ! Lypro thắng ! Tiến «rút» tài quá nên Pierre và Sìn đành chịu nhường.

Lực đã khá. Mẹ Lực từ Cao-bằng về thăm con ở nhà thuốc bước ra, đã được vững dạ. Ở thêm cửa, bà gặp một cậu học-sinh lực lưỡng tránh ra bên để nhường lối cho bà một cách cung-kính, rồi bà rảo cẳng bước đi. Vừa trông thấy Tiến ! Lực vội kêu :

- Vào đây, Tiến thế nào, cụ đã bị cưa tay chưa ? Chắc là chưa thì hôm vừa rồi anh mới để cả tâm-trí vào thể thao mà dự cuộc và đoạt giải cho nhà trường chứ ?

- Không, mẹ tôi đã bị cưa tay rồi. Thầy thuốc làm mất hơn một giờ, giữa lúc cuộc chạy thi đang gay-go, nhưng may được vô sự.

Thế mà anh vẫn cứ chạy ! Trời ơi ! Anh thật là có lòng với thể thao và danh dự của nhà trường ! Thế là «sportif» lắm đấy nhá !

- Tôi đã bảo với anh là tôi có vì hư danh mà dự cuộc đâu.

- Thế thì ra anh dự cuộc là để giữ lời hứa với tôi, để cho tôi được yên tâm mà khỏi nguy đến tính mệnh chẳng ?

- Chính thế.

- Nhưng làm sao anh lại hứa liều như thế ? Cuộc thi mở giữa lúc vì cụ nhà mà anh không còn bụng dạ nào để vào sự chạy cả, thế mà anh cũng cứ hứa sao ?

- Chỉ vì tôi thấy thầy điều dưỡng nói rằng độc tở bảo bệnh-tình anh nguy lắm. Anh vì lo nghĩ quá mà thành ra mê sảng, không ngủ yên được, nếu không có cách gì làm cho trí-não anh trở lại bình-tĩnh thì không tài nào cứu được. Tôi liền tưởng tượng đến cụ nhà, nhận được giấy thép của nhà trường, tất-tả về Hà nội, mếu máo bước vào cổng trường để đến đây trông thấy anh đang hấp hối thì tôi không thể gan được nữa. Anh coi, chúng ta không bao giờ nên làm cho các bà mẹ vì chúng ta mà rơi nước mắt.